

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan. Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In Dominicis, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la

Dilingæ, 1685

25. De præceptis Decalogi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60561)

mam:ita & ego. Viam mandatorum tuorum curre, cum dilatasti cor meum.

MEDITATIO XXV.

Super Decalogi Præcepta.

Habetur Zachariæ Cap. 5. Ego video volumē ^{Visio.}
volans, longitudo ejus viginti cubitorum, & ^{Zach. 50}
altitudo ejus decem cubitorū. Et dixit ad me, Hæc
est maledictio, quæ egredietur super faciem omnis
terra, quia omnis fur, sicut ibi scriptū est judicabitur,
& omnis juratus ex hoc similiter judicabitur:
Educam illud (scilicet volumen) dicit Dominus
& veniet ad domum furis, & ad domum jurantis
in nomine meo mendaciter, & commorabitur in
medio domus ejus, & consumet eam, & lingua
ejus, ut lapides ejus. Hactenus visio. Tale quid in
meditatione hac ob oculos ponemus, librum,
ex quo peccata mea contra Dei præcepta con-
signata sunt, simulque supplicia eis debita, quem
jam super me advenientem intuebor ad perden-
dum me cum omnibus.

Præcepta considerari possunt dupliciter: &
qua continent, quod est de necessitate salutis,
& qua, quod est perfectionis: vel secundum id,
quod ad litteram verant, aut præcipiunt, & se- ^{Sensus}
cundum spiritualem sensum: atque hic etiam in ^{præce-}
ipsis meditationibus indicatur. ^{ptorum.}

PUNCTVM PRIMVM.

Quomodo circa singula peccetur?

Peccata
contra
decem
præce-
pta.

IN primo præcipitur *cultus Dei*. Quò pertinent
virtutes, *Fidei, Spei, Charitatis, & Religionis*,
Contra quas peccatur contrariis actibus.

Cõtra 1.
1.
1. Regi 15.
13.
Phil. 3. 19
Colof. 3. 5
Tit. 2. 16

Contra *Fidem*, per idololatriam, aut infideli-
tatem aliam, & per solam dubitationem. Sed
& est quoddam genus idololatriæ, pertinaciter
suo iudicio adhærere. *Quasi peccatum enim*
ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ
nolle acquiescere. Et sunt, *quorum Deus venter est*
Et avaritia est idolorum servitus, Et quidam di-
cunt se nôsse Deum, factis autem negant.

2.
Contra *Spem* peccatur per diffidentiam;
obtinendi veniam, aut consequendi gloriam,
vel contra per præsumptionem ea assequendi,
non adhibitis mediis necessariis.

3.
Contra *Charitatem*, cùm Deo præponitur
creatura, & hujus voluntas divinæ præfertur.
Vel, cùm tepidè amatur, adeò non ex toto
corde, mente, & viribus.

4.
Denique contra *Religionem*, si debitus cultus
negligatur.

Cõtra II.
De jura-
mento.

In secundo præcepto prohibetur *juramen-*
tum, si absit veritas, aut necessitas, aut reve-
rentia: quare peccatur, si aliter sentiam, quàm
jurando affirmo, vel, si non intendam implere,
quod promitto, vel si non impleam juratum,
cùm est bonum. Si sit malum, peccatur im-
plendo, sicut & jurando. Deinde si necessitas
absit

absit interponendi divinam testificationem, quia tunc leviter juratur. Denique si absque reverentia, quæ divino nomini summa debetur. Huc potest referri votum, præsertim juratum, in quod peccatur, differendo executionem, ut negligenter exequendo.

Contra III.

In tertio præcipitur *Sanctificatio Festorum*, quæ perficitur, audiendo Missæ sacrum, & vacando ab operibus servilibus, aliisque agendo, quæ divini sunt cultus. Peccatur autem contra agendo.

De Festis

Contra IV.

In quarto præcipitur *Honor parentum*, qui non consistit in externa solùm reverentia, sed magis in obedientia præstanda jussis illorum, & in subveniendo etiam necessitatibus corporalibus. Nec parentibus solùm carnalibus observantia, obedientiæque debetur, sed aliis etiam superioribus, tam spiritualibus, quàm civilibus: quim omnes, ut suadet Apostolus, honorare se mutuò debent: *Superiores sibi invicem arbitrantur*. Et tandem D. Petri consilio parendum est: *Subjecti estote omni humanae creaturae propter Deum*.

De honore parent.

Phil. 2.2

1, Pet. 2. 13.

In quinto prohibetur *Homicidium*. Quò spectant, quæ de ira dicta sunt Meditatione 22. sed & spirituale committitur homicidium sui ipsius, cum peccando, vita gratiæ perditur, & Paulus monet: *Spiritum nolite extinguere*: Id, quod fit divinas inspirationes veluti suffocando. Christus etiam ipse crucifigitur; quando. *Qui semel illuminati sunt, & gustaverunt donum ca-*

Côtra V. De homicid.

Thef. 5. 19.

Heb. 6. 6.

Occisio

Spiritual. *leste, prolabuntur, rursus crucifigentes sibi metip-
sis Filium Dei. & ostentui habentes.* Quia faciunt
id, propter quod oporteret Christum secundo
mori, nisi prima mors pro infinita sua virtute,
ad omnia suffecisset. Præterea occiditur spiri-
tualiter proximus, quando ei scandalum præ-
betur, & occasio peccandi, & cum spiritualia
ipsi auxilia non præbentur: sicut occidit paupe-
rem, qui egenti non succurrit.

**Contra
VI**

**De for-
nicatio-
ne.**

**Adulte-
rium spi-
rituale.**

In sexto: *Non mœchaberis*, prohibetur adul-
terium & omnis luxuria, de quo Meditat. 20.
dictum est.

Porro spirituale adulterium committitur,
quando adhæretur creaturæ, posthabito Deo ve-
ro animarum Sponso. Genus etiam adulterii
est, quo opera bona verbæque divina adulteran-
tur, quando non diriguntur in finem debitum.
Oblivio etiam Dei per nimiam ad creatura effu-
sionem cordis, similis est adulterio, & quædam
rejectio sponsi.

**Contra
VII de
furto.
Furtum
spiritua-
le.**

In septimo *Furtum vetatur*, de quo in avari-
tia Medit. 21. Furtum autem spirituale est, cum
gloriam soli Deo debitam ex bonis omnibus
mihi vendico, vel cum tempus Dei obsequio
debitum suffuror, ut inaniter consumam, vel
cum pro injuria Deo peccatis meis illata non
reddo gratiam, vel cum voluntatem meam jam
Deo dicatam subtraho, faciens pro libitu meo:
vel cum usurpo mihi iudicium de intentione
factisque proximi, quæ ad divinum spectant
tribunal, vel si cum principe latronum diabolo
prædas

prædas agam de animabus, Charitatem aliasque virtutum opes diripiendo, vastando.

In octavo prohibetur *Falsum testimonium*, quòd Contra VIII. de falso te stimon. spectant peccata linguæ, quibus honor aut fama proximi læditur, da quibus meditar. 22. Item iudicium temerarium huç refertur, & fictio, ad decipiendum proximum, per mendacium, hypocrisin, adulationem, & simulata officia.

Est etiam quoddam falsum testimonium in ipsum Deum, cum de illius bonitate, iustitia, aut providentia non sentio, prout debeo, vel ita vivo, ut sim causa cur nomen eius blasphemetur, aut lex eius minori sit in pretio. Denique Deo mentior, cum non impleo vota, vel etiam proposita bona leviter depono.

Nonum & decimum præceptum in sexto & IX. & X. septimo continentur. Ista perpendes dolore & pudore afficiar, quod vel in uno peccans, *factus sim omnium reus.* Et est quodvis peccatum Iac. 2.1.

mortale quædam infidelitas, homicidium, adulterium, furtum, &c. ut expositum est. Quare in me ipsum, ut talem sancto zelo invehar, exprobrans mihi ipsi, quòd talis fuerim. *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam.* Psal. 118

PVNCTVM II.

Poenæ in transgressores præceptorum. Moyses multas & horribiles maledictiones in Dent. 27 15. Dei nomine denuntiat: suprema illa erit gravissima, quam infliget Christus: *Ita maledicti* Maledictiones.

Math. 25 in ignem aeternum. At scio Domine! quòd memin-
 41. mineris, ut parcas. Memento, quòd pro nobis
Gala 13. factus sis ipse maledictum, ut nos à maledicto
 liberares.

Decem Deinde decem plagæ Ægyptiis inflictæ cum
 Plagæ submersione in mare, repræsentant multiplicia
 Ægypt- flagella peccatorum, cum suprema tandem in
 tiorum. tartare detrusione. Tales etiam illæ septem
 plagæ, per Angelos immittandæ ante diem ju-
 dicii, quæ mortales reddent præ stupore atto-
Eecl. 23. nitos. Præterea solent peculiaria peccata pro-
 12. priis vindicari pœnis. *Vir multum iurans imple-*
Prov. 30. *bitur iniquitate, & non decedet à domo illius pla-*
 17. *ga. Et, Oculū, qui subsannat patrem, aut matrem,*
 Benedi- *effodiant illum corvi de torrentibus, & comedant*
 ctiones. *illum filij aquile.*
Deut. 38

I.

PUNCTVM III.

PRæmia observatæ legis. Moyses vicissim in
 observatores legis multas confert benedi-
 ctiones, temporales quidem pro conditione il-
 lius testamenti, sed in quibus spirituales tan-
 tò ampliores indicentur pro filiis novi testa-
 menti. Sed nec temporales istis negantur,
Mat. 6. 3 quando Dominus filiis suis promisit: *Et hæc*
 3. *omnia adjicientur vobis: nam qui aperit manum*
Psal. 14 *suam, & implet omne animal benedictione, quan-*
 4. 16. *tò magis filios?*

Porro spirituales benedictiones comprehen-
 duntur illo triplici genere bonorum, honesto,
Psal 12. *utili, delectabili.* De honesto est illud: *Lex Do-*
Prov. 3. 2 *mini immaculata, convertens animas, sapientiam*
 præstans

prestans parvulis. De utili: Longitudinē dierum, & annos vite, & pacem apponent tibi, si præcepta mea cor tuum custodiat. De delectabili: Iustitia Domini rectj, letificantes corda. De utroque, Prov. 3 nempe utilitate & suavitate: Indicia Domini desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum, & dulciora super mel & favum. Ps. 118. 9

Colligi possunt tres affectus. 1. Dolor ob tantum bonum legis à me neglectum, cum transgressio contra extiterit mihi triplici modo onerosa. Nam dehonestat hominem, multa affert secum damna, & aculeo suo mordet conscientiam. 2. Fiducia consequendi omnes illas benedictiones, quam ingenerat fidelis custodia mandatorum, juxta illud: Homo sensatus credit legi, & lex illi fidelis. Credit legi, promissâ observatori bona redditum iri confidens: neque fallit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne dixeris cum impio: Vanus est, qui servit Deo, & quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus? Quin convertere ad Dominum, & videbis, quid sit inter justum & impium, & inter servientem Deo, & non servientem ei. 3. Studium legis: Circumda eam gutturi tuo, & describe in tabulis cordis tui. Tabulæ istæ sunt tres, memoria, à qua nunquam excidat; intellectus, qui assiduè de illa meditetur; voluntas, quæ ardeat illius desiderio. Quomodo dilexi legem tuam Domine? tota die meditatio mea est. Mal. 3. 14. 18. Prov. 3. 3. Ps. 118. 97.

1. Affectus doloris.

2. Fiduciæ Eccl. 33 3

Mal. 3. 14. 18.

3. Amor legis. Prov. 3. 3. Ps. 118. 97.

MEDI-